

Nr 84.

Av herr Nilsson i Bästekille, om skärpning av ansvarsbestämmelserna i uppbördsförordningen.

Enligt 1945 års uppbördsförordning 99 och 100 §§ straffas med dagsböter dels den som lämnat oriktig uppgift till arbetsgivare om förhållande, som har betydelse för verkställandet av löneavdrag, under sådana omständigheter att det kan antagas ha skett i syfte att åstadkomma att löneavdrag icke verkställs eller sker med för lågt belopp, dels arbetsgivare som antingen av tredska underlåtit verkställa vederbörligt löneavdrag eller uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåtit att inom föreskriven tid till uppbördsmyndighet inbetala innehållet belopp. Arbetsgivare är därtill, enligt 95 § uppbördsförordningen, jämte arbetstagaren ansvarig för skatt, vilken arbetsgivaren utan skälig anledning underlåtit att avdraga å lönen. Ansvarigheten må dock endast göras gällande om arbetstagaren efter anmaning underlåter erlægga ifrågavarande skatt. Enligt 103 § äger länsstyrelsen, om skattskyldig underlåter att avlämna preliminär deklaration eller fullständiga sådan deklaration, förelägga den försumlige vite. Däremot inträder icke någon påföljd i händelse av underlåtenhet att erlægga den påförda skatten.

Dessa ansvarsbestämmelser äro av betydligt lindrigare art än vad som stadgas i skattestrafflagen för falskdeklaration och likartade brott, där straffminimum utgör böter, vilka utmätas i proportion till det belopp som falskdeklaranten undandragit staten, och straffmaximum straffarbete i högst två år. Orsaken härtill torde till viss del vad gäller ansvarsbestämmelserna för försumliga arbetsgivare bero på det motstånd bestämmelserna mötte i remissbehandlingen.

Det påpekades därvid bl. a. att arbetsgivarna genom den nya uppbördsförordningen blevo ålagda arbetsbördor, vilka till sin natur voro av det slag, att de skulle åvila de statliga och kommunala myndigheterna. Det vore därför obilligt om denna grupp medborgare dessutom tvingades utföra detta arbete under straffansvar, i synnerhet som det under de första åren — kanske mest för de mindre arbetsgivarna — bleve svårt att utan anmärkning fullgöra uppdraget att verkställa löneavdrag och inbetala skatten.

Den kvarstående skatten utgjorde enligt 1948 års taxering 753 milj. kronor och enligt 1949 års taxering 600 milj. kronor. Av dessa belopp restfördes icke mindre än 100 milj. kronor respektive 90 milj. kronor. Den låga inflytelseprocenten torde kunna tillskrivas flera samverkande orsaker, bl. a. att i åtskilliga fall arbetsgivare underlåtit att i behörig ordning verkställa löneavdrag eller försummat inbetala innehållet belopp.

Det är tänkbart att dylika försummelse i viss utsträckning kunna förklaras av vetskapen om att den därmed förknippade straffpåföljden i allmänhet är så ringa. En skärpning av ansvarsbestämmelserna för dessa förseelser skulle enligt min mening leda till ett förbättrat uppbördsresultat. En ändring i sådan riktning, vilken för det allmänna rättsmedvetandet knappast torde komma att framstå såsom oskäligt sträng, skulle även medföra en bättre överensstämmelse mellan skattestrafflagens bestämmelser för falskdeklaration och uppbördsförordningens ansvarsbestämmelser.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta utarbета och för riksdagen framlägga förslag om skärpning av ansvarsbestämmelserna i uppbördsförordningen den 31 december 1945.

Stockholm den 23 januari 1951.

Jöns Nilsson
i Bästekille.
